

Dolores Del Río tragikus halála az óceánjárón

London, augusztus 25. Dolores del Río, a világ-hírű mexikói filmszínésznő egy Plmouthba menő hajó fedélzetén hirtelen meghalt. A művésznő vakbélgyulladásra kapott, amelyet azonnal meg kellett operálni. A sebet valami infekció érte, ami azután

okozta a halálát. A művésznő éppen európai körútra indult és Budapestre is el akart látogatni.

A szerencsétlenség hírének még nem erősítették meg.

Sárgaláz

Baltimore, augusztus 25. A Délamerikából visszatért *Steel Inventor* nevű gőzöst tegnap fertőtlenítették, mert a gőzös útjában több olyan kikötőbe is befutott, ahol sárgaláz pusztít. A fertőtlenítés után a hajófenék különböző helyiségeiben hét holttestet találtak, azonkívül kilenc félig megfagyott eszméletlen embert is

találtak, akiknek állapota aggasztó. Ez a 16 ember valószínűleg potya utas volt, akik titokban lopóztak a hajó fedélzetére és a hajófenék különböző helyén rejtőztek el, hogy ily módon jussanak be az Egyesült Államok területére.

A szegedi Szakszervezeti Bizottság átirata a Munkaadók Szövetségéhez a kollektív szerződés felbontása ügyében

(A Délmagyarország munkatársától) Beszámolt a Délmagyarország arról, hogy a Szegedi Munkaadók Szövetsége legutóbb felmondotta a munkásoknak a kollektív szerződést. A szakszervezeti bizottság ma a következő választ küldte a Munkaadók Szövetségéhez:

„Mult hó 31-én kelt 29. számú átiratukat, melyvel az érvényben lévő kollektív szerződést szeptember 1-ére felmondja a t. Elnökség, a Szakszervezeti Bizottság folyó hó 22-én tartott ülésében vette tárgyalás alá és hozott határozatát a következőkben van szerencsénk közölni:

Tudomásul veszi a szerződés felmondását és egyúttal azt is, hogy a Munkaadók Szövetsége nem kíván szeptember 1. után sem szerződéses állapotot létesíteni a Szakszervezeti Bizottsággal, mint a szervezett munkásság érdekképviseletével.

A Szakszervezeti Bizottság tulnyomó többsége mindenkor a szerződéses állapot mellett foglalt állást. Ezen állásfoglalásánál sohasem az időszakonként változó lehetőségeket tartotta szem előtt, hanem kizáróan a termelés zavartalanlásának biz-

tosítását. Alárendelte ennek még azt a munkásmozgalom fejlődésére nem lényegtelen szempontot is, hogy a szerződéses állapot egyes munkáscsoportoknál, melyek úgy gondolkodtak, hogy a szerződéses állapot előnyei ugyanis kiterjednek rájuk, a szervezeti élet iránt bizonyos közömbösséget váltott ki. Ezért volt a szerződéses állapot fenntartásának ellenzéke is. De a többség még sem tette ezt magáévá, mert tisztán látta, hogy a szerződésnélküli állapot elkerülhetetlenné teszi a gyakori gazdasági harcokat, amik pedig — különösen a mai viszonyok között — súlyos csapást jelentenek nemcsak az általános gazdasági életre, hanem az azokban résztvevőkre — munkásokra és munkáltatókra — is egyaránt.

Ha visszatekintünk arra az öt esztendőre, mely idő alatt szerződéses állapot állott fenn, megállapíthatjuk, hogy Szegeden sokkal ritkábbak és kisebb méretűek voltak a gazdasági harcok, mint az ország bármelyik olyan ipari városában, ahol szerződéses állapot nem állott fenn. De igazolni fogja a Szakszervezeti Bizottság álláspontjának he-

lyességét a jövő is és majd egy év leforgása után módjában lesz a t. Elnökségnek mérleget készíteni arról, hogy a szerződésnélküli állapot mily mértékben volt káros főképp munkaadói érdekből.

De nem hagyhatja szó nélkül a Szakszervezeti Bizottság a felmondást közlő átiratban ugyan nem említett, de a lapokban a közvélemény felé igazolásul felhozott azon állítását sem a t. Elnökségnek, hogy a felmondás csak azért történt, mert a Szakszervezeti Bizottság több olyan sztrájkjal azonosította magát, ami szerződésszegésnek volt tekintendő.

Ezt az állítást, mint valótlan! és a közvéleményt meglevesztieni akaró! a Szakszervezeti Bizottság a legélesebben kénytelen visszautasítani és hozzátenni, hogy a szerződés tartama alatt számtalan olyan eset történt, amikor a Munkaadók Szövetségének kötelekébe tartozó munkaadók a szerződést megszegték. Ha egyes ilyen eseteket a Szövetségnek szövegeltünk, a Szövetség vezetőségének nem volt hatalma az illető munkáltatót a szerződés betartására szorítani.

Ugy a t. Elnökség, mint a Szakszervezeti Bizottság állítása helytállóságának, vagy valótlanosságának megállapítására a Szakszervezeti Bizottság készséggel aláveti magát bármely pártatlan fórum döntésének, de tegye ugyanezt a t. Elnökség is és a döntés eredménye közöltessék le a lapokban, hogy a közvélemény is tisztán láthassa: kinek a részéről történt szerződésszegés?

Tisztelettel:

Lájer Dezső s. k.
titkár.

Dani János s. k.
elnök.

A tökéletes
fotólemez és film

az angol

„Imperial”

Kapható

388

Liebmann látványosnál
Ha-Ha mellett.

RÁDIO kristálydetektoros készülékek

P 4.50-től feljebb kaphatók

514

Schönbrunn I. villanyszerelő vállalatnál
Szeged, Béró Jósika u. 2.

Borbélyok felől való tapasztalatok

Irta: Móra Ferenc.

Midas király borbélyja szellemének ajánlom ezen pár sor írásomat, aki ezt a szimpátiás szakmát bevezette a világirodalomba. Elmés ember volt, magas állása ellenére is szívesen szóbaállt olyan közpolgárokkal is, akik nem nyírtak királyokat és szerette a virágos nyelvet. Őtőle tudta meg az utókor, hogy Midas királynak számárfülei voltak, ami a királyt is halhatalanná tette, meg a borbélyát is. En második gimnazista voltam, mikor a középiskolai tanterv szívemet és elmémet fogékonyabbá tette az ókori kultúra iránt a róluk szóló olvasmánnyal, amely nagyon hatékonyan szolgálta a tekintélytisztelést elvét is. Tudnillik az olvasmány azzal a tanulással végződött, hogy »azóta fecsegők a borbélyok«.

A történetet nem is felejtettem el azóta se, de mióta kikerültem a Baksay tanár ur keze alól, sok mindenféle iskolában tanultam világtörténelmet s ezek a studiumok egészen más tanulság levonására készítettek. Midas borbélyán kívül nem tudok az emberiség történetében udvari fodrászról, aki hasonló titkot árult volna el. Ezért kénytelen vagyok azt állítani, hogy a borbélyok tudnak legjobban titkot tartani s ezt az állításomat mindaddig főtartom, míg az Akadémia történelmi szakosztálya be nem bizonyítja, hogy a borbélyok több kárt tettek a világtörténelemben, mint a vargák.

Bizonyos, hogy én borbélyban találtam eddig a legbölcsebb magyar embert. Pedig nem is magyar volt, torontáli sváb, Scháty Antalnak hívták, itt öregedett meg Szegeden s mindig olyan volt a

borotvája, hogy rá lehetett volna nála gyújtani az embernek. Természetesen azért, mert az áldozatnak a szeme szikrát hányt tőle.

Huszonvalahány esztendeje annak, mikor valamelyik ráérő belügyminiszter elrendelte, hogy a borbélyműhelyekben dezinficiáló szerbe kell mártogatni a »kés«-t, amit akkoriban még borotvának hívtak. Nem tudtam a rendeletről s nagyon meglepett, mikor a kinzó-kamrába léptem, hogy az ajtófélfába vert szögére egy kissé patinás cserépbrik van akasztva, az ibrikre cédula csirizelve s azon ez olvasható a mester saiatkezű runáival: Defincingáló.

— Nini, Scháty bácsi, — ámultam rá az öregre — hát ez mi a ménta?

— A belügyminiszternek a találmánya mekfan esz, a nehézség esne üpele pele! — huzogatta a pallost Scháty bácsi a fenőszíjjon, de olyan mérgesen, mintha a belügyminiszter nyakán fenegetné.

— Muszáj esztet most már tartani minden porpólynak.

— No és milyen szer van benne?

Scháty bácsi a vállamra nyugtatta hatalmas tenyerét, amelyet negyven esztendő szappanhajja se tudott megpuhítani és valóságos államférfiúi mosoly villant fel bozontos szemöldöke alatt:

— Áj, ne tessék félni, szépen kérek, nincs mekfan abban a vilákon semmi se nincs, csak cédula van rajta, mintha volna benne az illető!

Ó, magyar hazám, mennyi ilyen Scháty Antalokat láttam én azóta, ha nem éppen borbélyműhelyekben verték is a habot!

Hanem hát friss borbély-tapasztalataimról akarok én most beszámolót tartani, amiket a télen szerzem gránitokon innen és túl, vagy harminc idegen városban, ahol megfordultam, mint Hazafy

Veray János tradíciójának ápolója. »Irtam mérgemben, Debrecenben....« Irtam haragomban Esztergomban. Na nem, nekem nem műfajom a megrovási kaland, tudom én hogy csak nagy írónak áll jól a ménkü és a tűzokádás, én csak mosolyogva csavarogtam el hetedhét akácfa ellen. Ahogy a néhai szűcs fiához illik, könnyedén vinni vásárról vásárra az apai örökség könnyű terhet, a rozsmaringot és tulipánokat.

Az első utam rendesen a réztányércimeres műterembe vezetett, ahol mindenütt kellemes és szíves emberek fogadtak azzal a biztatással, hogy csak öt percet kell várnom. Ezt az öt percet, bár a kronológiai kézikönyvekbe nincs felvéve, mindenki ismeri már hazulról. Tanár-tanár-tanár-tanár-tartama husz és harminc perc közt ingadozik.

Az is tagadhatatlanul az embernek, hogy a hadműveletek során mindenütt fölvetik előtte az ötletet:

— Ezt a haját még érdemes volna megfesteni!

— Persze, — mondom, — szoktam is.

Erre mindenütt megindul a rohanás a kincses tégelyek és fiolák felé, amelyekben hajfijító szerek tartózkodnak s okos ember ebből politikai orientációt is tud szerezni. Russzinszkóban például olyan kenceficét ajánlottak, amit Trotzkij képe védjegy, ellenben Kaposvárott valami Duce nevű filtrával biztattak, abból alighanem a Mussolini haja szedi az erejét. Csakhogy én válogatós ember vagyok s nem könnyű velem üzletet kötni.

— És csakugyan fekete ez a festék?

— Mint a holló.

— Nem zöldül ki?

— Nem létez.

— Nem ázik le?

— Legfőképp a haj. De a festék akkor, is fekete marad.